

Na Gréckokatolíckej teologickej fakulte v Prešove sa hovorilo o rodinnej mediácii

Dňa 4. decembra 2025 sa na pôde Gréckokatolíckej teologickej fakulty PU v Prešove konala vedecká konferencia s názvom *Rodinná mediácia v teórii a praxi s podtitulom Interdisciplinárny dialóg a inovácie pre prax*. Organizátormi boli: Prešovská univerzita v Prešove, Gréckokatolícka teologická fakulta, Katedra spoločenských a humanitných vied, Probačná a mediačná klinika GTF PU, Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Západoukrajinská národná univerzita v Ternopoli, Ukrajina a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Konferenciu otvoril dekan GTF PU prof. ThDr. Peter Tirpák, PhD., ako aj garant podujatia a študijného programu Probácia a mediácia, prof. ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD. Po privítaní hostí zo zahraničia i z domácej pôdy nasledoval dopoludňajší panel s pestrým spektrom príspevkov. Medzinárodní odborníci sa vo svojich vystúpeniach venovali aktuálnym otázkam rodinnej mediácie – od jej budúcnosti, digitálnych výziev a multidisciplinárnych prístupov, až po špecifiká pomoci rodinám v kríze, vrátane presídlených osôb, obetí domáceho násillia a vojnových konfliktov. V tejto správe uvádzame mená odborníkov, ktorí predniesli svoje príspevky: dr hab. Małgorzata Duda, prof. UPJPII; prof. Dr. Iurii Shcherbiak, DrSc. (Západoukrajinská národná univerzita, Ternopol', Ukrajina); JUDr. Eva Farkašová, podpredsedníčka Okresného súdu Prešov; doc. Luiza Romanadze – doc. Oksana Yaremko, PhD. (Západoukrajinská národná univerzita, WUNU, Ternopol', Ukrajina); PhDr. Bc. Ernest Kováč, PhD., MBA, LL.M. (Akadémia Policajného zboru v Bratislave); PhDr. Ivana Magáčová Žilková, PhD.; univerzitní docenti PhDr. Jaroslava Babjáková, PhD. a PhDr. Michaela Pariláková, PhD. (Filozofická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove).

Zaujímavá a podnetná bola aj časť konferencie s názvom *Okrúhly stôl*, kde odznali rôzne formy podpory rodinám prostredníctvom centier sociálnych služieb, poradenstva, intervenčných programov a mimovládnych organizácií, ako aj inšpirácie zo zahraničných inštitúcií. Diskusia, vedená v duchu poznávania a objavovania kompetencií a možností zapojených subjektov, priviedla k stolu nasledovných odborníkov: PhDr. Magdaléna Hugecová, JUDr. Katarína Hriňáková, Mgr. Martina Šlosárik Žilková, PhD., PhDr. Pavol Leto, MBA (Poradňa komplexnej pomoci v Prešove), PhDr. Jana Zakarovská, Mgr. Eva Kakaščíková (Mesto Prešov, Odbor sociálnych služieb), Martina Hyrja Cupová, Lenka Timurová, Larisa Kuzmyková, Marianna Hriňová (Centrum pre deti a rodiny Sabinov), Mgr. Andrea Markovičová (TENENET, o. z.), JUDr. Eva Vaňková, Ph.D. (ESI, o.p.s.) a JUDr. Lenka

Šalamoun, Ph.D. (Evropský institut pro smír, mediaci a rozhodčí řízení, o.p.s.). Okrúhly stôl priniesol nové vízie spolupráce a stanovil aj viaceré otvorené otázky.

V popoludňajších blokoch zazneli príspevky podčiarkujúce, že rodinná mediácia vyžaduje interdisciplinárny prístup prepájajúci právo, sociálne vedy, teológiu a psychológiu, aby bolo možné efektívne reagovať na zložité rodinné konflikty – od domáceho násilia a krízy prázdneho hniezda až po problémy so závislosťami či otázkami minoritných skupín. Diskutérmi boli JUDr. Eva Vaňková, Ph.D. (ESI, o.p.s.), JUDr. Lenka Šalamoun, Ph.D. (Evropský institut pro smír, mediaci a rozhodčí řízení, o.p.s.), dr Monika Gwózdź (Wydział Teologiczny, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Poľsko), doc. ThDr. Mgr. Slávka Karkošková, PhD. (Fakulta sociálne ekonomická, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem). Z domáceho prostredia vystúpili: prof. ThDr. PaedDr. Ing. Gabriel Paľa, PhD.; doc. dr Jurij Popovič; prof. ThDr. Peter Tirpák, PhD.; doc. ThDr. Michal Hospodár, PhD.; ThLic. Martin Tkáč, PhD.; PhDr. Mgr. Júlia Krištofová, LL.M. (GTF PU). V tomto interdisciplinárnom kole zaznela okrem iného aj zaujímavá otázka, či by štátne a neziskové inštitúcie a organizácie prijali do svojich výkonných štruktúr aj kňazov. Na túto tému sa rozvinula plodná diskusia, ktorej výsledkom bolo jasné pomenovanie dôvodov za i proti takejto možnosti.

Podujatie malo aj paralelný blok, v ktorom vystúpili ďalší odborníci z domáceho, ale najmä zo zahraničného prostredia.

Prednášajúci sa mali možnosť pripojiť sa aj pomocou aplikácie MS Teams, čo využili najmä hostia z Ukrajiny (Ternopol') a Poľska.

Konferencia sa konala v rámci projektu *KEGA 033PU-4/2025 – Vytvorenie elektronickej edukačnej a komunikačnej platformy pre vzdelávanie v oblasti probačnej a mediačnej práce s akcentom na spoluprácu s externými inštitúciami z praxe.*

Veríme, že vykonaná práca a stretnutia odborníkov z praxe na našej pôde prinesú okrem zborníka príspevkov aj nové kontakty a nadviazanie spoluprác na viacerých platformách.

Text a foto: Martin Tkáč